

CONFEDERATION EUROPEENNE DES SYNDICATS
Boulevard du Roi Albert II, 5 - 1210 Bruxelles

Európai szakszervezeti csúcstalálkozó – felhívás a tisztességes globális működésért

Az Európai Szakszervezeti Szövetség tagszervezeteinek elnökei szeptember 26-27-én Londonban találkoztak, hogy megvitassák a szociális Európát érő kihívásokat, a globális pénzügyi válság következményeit. A londoni szakszervezeti csúcstalálkozó kiemelt témája volt a munkaügyi kapcsolatokat, a kollektív alkut érő támadások kérdése, a négy szabadság elvének gyakorlata.

Magyar részről Borsik János az ASZSZ, Kuti László az ÉSZT, Gaskó István a Liga, Pataki Péter az MSZOSZ és Palkovics Imre a Munkástanácsok elnöke vettek részt a csúcstalálkozón. A tanácskozás első napján felkért hozzászólóként Pataky Péter, az MSZOSZ elnöke az európai egységes piac és a nemzeti munkavállalói, szakszervezeti jogok szembeállításáról beszélt. Magyar szempontból megvilágította annak a következményeit, hogy a belső piaci szabályok növekvő mértékben foglalják el a nemzeti munkajog és a munkaügyi kapcsolatok területét. A magyar munkavállalókra is komoly hatással lesz az európai bíróság azon döntéseinek sora (Laval, Viking, Rüffert esetek), melyek a kollektív fellépéshez való jogot alapvető jogként ismerték el ugyan, de nem a belső piac alapvető gazdasági jogával egyenlő szinten.

A londoni viták középpontjában a Lisszaboni Szerződés, az Alapvető Jogok Kartájának sorsa állt, az aktuális világméretű válsághelyzet fényében. A csúcstalálkozó résztvevői elfogadták a „Londoni Nyilatkozatot”.

„Londoni Nyilatkozat:

Felhívás a becsületesség és a kemény fellépésért

Az Európai Szakszervezeti Szövetség (ESZSZ) felhívása a kaszinó kapitalizmus válságáról

A világméretű pénzügyi válságnak fordulópontot kell jelentenie és a teljes változást kell hoznia a pénzügyi világ működésében. A pénzügyi kapitalizmus domináns modellje közel áll az összeomláshoz. Ezt a kapitalizmust, ami mintegy 25 évvel ezelőtt elsősorban az USA-ban szabadult meg korábbi korlátaitól, mindvégig példaképként alkalmazták világszerte. Sokakat patronált, miközben a kevesek javára kizsákmányolta őket, éveken át tartó heves privatizáció, dereguláció és a piacok szabadjára engedése után.

Mértéktelensége most összeomláshoz közeli helyzetbe hozta – és ez a reálgazdaságot fenyegeti. Európa gazdasága abban a félelemben él, hogy az atlanti óceánon keresztülszáguldó pénzügyi cunami áldozatává válik – az Euró övezet eddigi relatív ereje ellenére. AZ USA kormánya dollár milliárdok százait mozgósítja, hogy kulcsfontosságú bankjait megmentse azok saját ostobaságától; a hitelek recsegése fojtogatja az ipar finanszírozását, mivel a bankok pénzt halmoznak fel saját védelmében.

A recesszió dereng.

Legyünk abszolút egyértelműek. Ezt a válságot a Wall Street-i, londoni és más fő pénzügyi központok kapzsisága és nemtörődömsége okozta. Vezető pénzemberek hatalmas léptékű beruházási spekulációba fogtak, melyekhez nem értettek. Spekulánsok súlyosbították az üzemanyag-, az élelmiszer-, és nyersanyagárak komoly növekedését. A vesztesek sokan vannak, köztük az ipari munkavállalók és általában a nyugdíjasok, a családok, szolgáltatók és a befektetéshez tőkét kereső cégek - mindannyian együtt, adófizetőként a bankok megmentőiként. Az amerikai mentőakció költségei hatalmas méretűek és a központi bankok eddig is jelentős kötelezettségeket vállaltak világszerte. Évekbe telik majd, hogy a pénzt visszaszerezzék, már amennyiben sikerül. Veszélybe került a magas minőségű közszolgáltatások finanszírozásának a jövőbeli lehetősége.

Mindezek miatt eljött a fordulat ideje. Soha többé nem szabad megengedni, hogy bankok, kockázati alapok és mások felelőtlensége országok csődbe sodrásához vezessen. Soha többé nem szabad adófizetők pénzét arra használni, hogy olyan intézményeket támogassanak, melyek csúcsvezetőiknek hatalmas fizetéseket és bónuszokat nyújtanak. Soha többé nem szabad, hogy vállalatok egyedüli célja a részvények értéke és az ehhez kapcsolt igazgatói bónuszok legyen. Nem kockáztathatjuk meg e durva felelőtlenség, kapzsiság és hanyagság megismétlődését.

Az ESZSZ a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetséggel (ITUC), az UNI-Európával (mely a pénzügyi szektorban dolgozókat képviseli) és másokkal együttműködve keresi a szakszervezeti választ erre a válságra, de már most világos számunkra, hogy szükség van:

- ▶ közpénzek biztosítására azon pénzügyi intézmények számára, melyek befolyásolják és ellenőrzik közvéleményt, s így alapvetően hatnak a viselkedésre.
- ▶ a pénzügyi intézmények sokkal szorosabb ellenőrzésére azt illetően, hogy mennyiben növelik a biztos nyereséget adó műveleteiket a kötelezettségekkel szemben.

- ▶ egy nemzetközi, de bizonyosan egy európai szintű hatékony szabályozásra. Ezt a globális pénzügyi kapitalizmus mértéke szükségelteti, mely mára a legtöbb ország határain túllép. Szükség van egy Európai Értékpapír Minősítő Ügynökségre.
- ▶ olyan kormányzati intézkedések sorára, melyek biztosítják, hogy alapok álljanak rendelkezésre a reálgazdasági beruházásokhoz, segítve a „zöld munkahelyek és technológiák” létrehozását és a fenntartható fejlődést.
- ▶ az érintett munkavállalók, a kilakoltatással fenyegetett háztartások, az öregkorokra elszegényedéssel fenyegetett nyugdíjasok, a befektetéshez tőkét kereső vállalkozók támogatására. Igazságtalan, hogy a fő kedvezményezettek azok legyenek, akik a káoszt okozták.
- ▶ a reálgazdaságban kibontakozó lassulásra adott európai szintű válaszra annak érdekében, hogy megakadályozható legyen a pénzügyi zűrzavar további fokozódása, valamint az, hogy a „kérjünk kölcsön a szomszédtól” megközelítés érvényesüljön a versenyképes bérmérsékletet és a szociális védelemre fordított kiadások csökkentését illetően - ezek a munkavállalók és családjaik számára károsak.
- ▶ arra, hogy a közpolitika újra a jövedelmi és béregyenlőtlenségek fő kérdései felé forduljon. Az egyenlőtlenség és az átlagos munkavállaló szegénységhez vezető jövedelme az, ami a háztartásokat egyre inkább adósságba taszítja a kockázatos pénzpiaci technikákon keresztül.

Mindezek okán az ESZSZ arra szólítja fel Európát, hogy lépjen fel a munkavállalói jogok, az igazságos és tisztességes bérek, a biztos munkahelyek érdekében, a független és nem a bíróságoknak, bírácoknak alárendelt erős kollektív alku gyakorlata mellett.

2008. szeptember 27.”

Fordította: György Károly, 2008. 09. 28.